

MAKEDONYA ÜLKE RAPORU

• 2020 •

**Nazilli
Ticaret
Odası**

İÇİNDEKİLER

MAKEDONYA BAYRAĞI	3
GENEL BİLGİLER	3
TEMEL GÖSTERGELER	3
COĞRAFİ KONUMU	4
MAKEDONYA TARİHİ	4
FİZİKİ YAPISI	5
İDARİ YAPILANMA	5
NÜFUS VE SOSYAL HAYAT	5
DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE	5
EKONOMİK YAPI	6
MAKEDONYA-TÜRKİYE İKİLİ İLİŞKİSİ	6
DIŞ TİCARET	7
MAKEDONYA İHRACATI	7
MAKEDONYA İTHALATI	9
DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER	10
TÜRKİYE İLE TİCARET	10
İHRACAT POTANSİYELİ OLAN BAŞLICA ÜRÜNLER	11
PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER	12
DAĞITIM KANALLARI	12
TÜKETİCİ TERCİHLERİ	12
REKLAM VE PROMOSYON	12
ULAŞTIRMA VE TAŞIMACILIK	13
ULUSLARARASI KURULUŞLARA ÜYELİK	13
SWOT ANALİZİ	13
FUARLAR	13
MAKEDONYA CUMHURİYETİNDE GEZİLECEK YERLER	14
YARARLI ADRESLER	15
KAYNAKÇA	15

MAKEDONYA

GENEL BİLGİLER

Makedonya; uzun süreler Osmanlı İmparatorluğu hakimiyeti altında kaldığından dolayı bünyesinde Türkiye'ye benzer birçok özellik barındırmaktadır. Balkanlar'ın en ucuz ülkelerinden biridir. Başkent Üsküp; ülkenin ekonomik ve kültürel olarak da merkezi şehridir.

Makedonca resmi dildir. Halk arasında Türkçe, Arnavutça, Sırpça, Romca ve Ulahça da konuşulmaktadır.

Para birimi olarak Denar kullanılmaktadır.

Yerel saat Türkiye saatine göre 1 saat daha geridir.

Makedonya'ya yapılan, süresi 90 günü aşmayan ziyaretlerde vize gerekmemektedir.

TEMEL GÖSTERGELER

- **RESMİ ADI:** Makedonya Cumhuriyeti
- **YÖNETİM BİÇİMİ:** Parlamenter Demokrasi
- **BAŞKENT:** Üsküp (Skopje; Nüfusu 910,218)
- **BAĞIMSIZLIK TARİHİ:** 8 Eylül 1991 (Yugoslavya'dan), 8 Nisan 1993 (BM tarafından tanınma)Türkçesi
- **YÜZÖLÇÜMÜ:** 25.713 km²
- **COĞRAFİ KONUMU:** Güneydoğu Avrupa'da, Balkan yarımadasının ortasında yer alan Makedonya Bulgaristan, Sırbistan, Arnavutluk, Yunanistan ve Kosova arasındadır.
- **İKLİMİ:** Yazları ılıman ve kuru, kış ayları oldukça soğuk ve rüzgârlı, kar yağışlı geçer.
- **DOĞAL KAYNAKLARI:** Krom, kurşun, çinko, manganez, tungsten, nikel, demir, asbest, kükürt, kereste, işlenebilir topraklar
- **NÜFUSU:** 2.072.490 (2016 Tahmini)
- **NÜFUSUN ETNİK DAĞILIMI:** %64,2 Makedon, &25,2 Arnavut, %3,9 Türk, %2,7 Roman, %1,8 Sırp, %2,2 diğer (2002 sayımı)
- **DİN:** %64,7 Makedonya Ortodoksları, %33,3 Müslümanlar, %2 diğer
- **DİLLER:** %66,5 Makedonca, %25,1 Arnavutça, %3,5 Türkçe, %4,9 diğer (2002 sayımı)
- **NÜFUS ARTIŞ ORANI:** 0,091 (Dünya Bankası 2016 Tahmini)
- **ORTALAMA YAŞAM SÜRESİ:** 75 yıl
- **MİLLİ GELİR:** 10,9 milyar dolar
- **KİŞİ BAŞI ORTALAMA MİLLİ GELİR:** 5,237 dolar
- **PARA BİRİMİ:** Makedonya Dinarı (MKD – 1 Euro = 61 Dinar)
- **ASGARİ ÜCRET:** 9,000 MKD (150 Euro)
- **REEL BÜYÜME ORANI:** %2,4 (2016 verileri)
- **GSYİH - SEKTÖREL BİLEŞİM:** %9,9 tarım, %29,7 endüstri, %60,4 hizmet
- **ENFLASYON ORANI:** -%0,2
- **İŞSİZLİK ORANI:** %26,7
- **YOKSULLUK ORANI:** %21,5
- **ENDÜSTRİ:** Gıda işleme, içecek, tekstil, kimya, demir, çelik, çimento, enerji, ilaç, otomotiv parçaları
- **TARIM ÜRÜNLERİ:** Üzüm, buğday, mısır, patates

COĞRAFİ KONUM

MAKEDONYA TARİHİ

Bölgede, bilinen ilk hakimiyeti, M.Ö. 725'lerde Argead Hanedanından, Birinci Perdikas kurdu. Makedonya Krallığını kuran bu hanedan, Yunan asıllı değildir. Krallık Sırbistan ve Trakya'da genişledi. Bölge, M.Ö. 513'ten 479'a kadar Perslerin işgalinde kaldı. Perslerin çekilmesiyle Makedonya Krallığının başşehri Pella oldu. Kral İkinci Amiktas, Üçüncü Fredikas, İkinci İskender devrindeki hanedanlık kavgalarında, kuzeyden Balkan kavimlerinin istilasına uğradı. M.Ö. 359'da İkinci Filip'in kral olmasıyla, devletin otoritesi kuvvetlendi. Hanedan kavgasına son verilip, istilacılar çıkartıldı. Sınırlar genişletildi. İkinci Filip'ten sonra yerine Büyük İskender (M.Ö. 334-323) kral oldu. Büyük İskender, Yunanistan, İran, Anadolu, Suriye ve Mısır'ı alıp, Türkistan ve Hindistan'a girdi. Büyük İskender, kazandığı savaşlar sonunda ahlaksızlıklarda azıtıp, otuz üç yaşında sefaletle ölünce, M.Ö. 323'te Dördüncü İskender kral oldu. Onu Büyük İskender'in kumandanlarından Antigonos Kiklons öldürerek, Makedonya krallığına geçti. Antigonos Makedonya'da yeni hanedanın kurucusudur. Romalıların bölgeye hakim olmasına, Makedonya Krallığı karşı koymuşsa da, M.Ö. 172-168 yılları arasında üçüncü sefer sonunda yenildiler. Makedonya Roma İmparatorluğunun bir eyaleti haline getirildi. Avrupa'daki kavimler göçü esnasında ve sonrasında sık sık istilaya uğrayan Makedonya, milattan sonra 6. yüzyılda Slavlaşmaya başladı. Dokuzuncu ve onuncu yüzyıllarda Bulgarlar bölgede kuvvet kazandı. Dördüncü Haçlı Seferinde 1204-1224 yılları arasında Makedonya'da Latin Krallığı kuruldu. 1230'larda Bulgarların, 1280'de de Sırpın hakimiyetine geçti. Osmanlı Devleti, Anadolu'da kurulup, adalet üzere idare edilmesi sayesinde kısa zamanda genişleyip, 14. yüzyılda Avrupa kıtasına da hakim olmaya başladı. Osman Bey devrinde, Makedonya'ya ilk Osmanlı akını 1324 yılında yapıldı. Osmanlı Sultanlarından Birinci Murad Han devrinde, 26 Eylül 1371 Cirmen Zaferiyle Türklere Makedonya'nın kapıları açılarak, Balkanlardaki mukavemet kırıldı. 1371'den sonra başlatılan Makedonya fütühatı, 1373 yılına kadar tamamlandı. 1371'den 1877-1878 Osmanlı-Rus (Doksanüç) Harbine kadar fasilasız Osmanlı hakimiyetinde kalan Makedonya,

1878'de Rusların işgaline uğramışsa da, aynı yıl yapılan Berlin Antlaşmasıyla tekrar kurtarıldı. 1912- 1913 Balkan Harbi felaketinden sonra, Makedonya Osmanlı hakimiyetinden çıktı. Bölgedeki Türk ve Müslüman ahalî Anadolu'ya göç etmek mecburiyetinde kalmasına rağmen, bölgede hala çok sayıda Türk-İslam nüfusu yaşamaktadır. 1371'den 1913 yılına kadar Osmanlı hakimiyetinde kalan Makedonya on dokuzuncu yüzyılın ortalarına kadar sulh, sükun ve huzur devrini yaşadı. Bu devirde Makedonya'da sanat değeri yüksek mimari eserler inşa edildi. Ahalinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanması için pek çok müesseseler kuruldu. Sivil ve askeri okulların açılması ve çeşitli müesseselerin kurulmasıyla Makedonya'nın hayat ve kültür seviyesi yükseltildi. Bölgedeki Osmanlı eserlerinin çoğu haçlı, slav ve komünizm zihniyetleriyle tahrip edilmesine rağmen, geride kalanlar dahi o devrin şaheser abidelerindedir.

Makedonya'nın Türklerin hakimiyetinden çıkması, 19. yüzyılda şiddetlenen Papalık ve Rusya'nın propagandası sebebiyledir. Bölge Osmanlıların elinden çıkmasıyla, toprak bütünlüğünü kaybetti. Önce Balkan devletleri arasında savaş meydanı haline gelen Makedonya, Birinci Dünya [1914-1918], İkinci Dünya [1939-1945] savaşlarında da aynı akibete uğradı. İkinci Dünya Savaşı sonunda, 1947'de Makedonya Bulgaristan, Yugoslavya ve Yunanistan arasında paylaşıldı.

Yugoslavya sınırları içinde kalan Makedonya topraklarında, Yugoslavya'yı meydana getiren cumhuriyetlerden biri olan Makedonya Cumhuriyeti kuruldu. Makedonya Cumhuriyeti, Yugoslavya'nın parçalanması üzerine kurulan Yeni Yugoslavya'dan 1991'de yapılan referandum ile ayrıldı ve bağımsız bir devlet haline geldi. Birçok ülke Makedonya'yı tanıırken, Yunanistan'ın itirazı ile Avrupa Devletleri tanımadı. Bunun nedeni ise yeni cumhuriyetin, Yunanistan'daki bir bölge ile aynı ismi taşıması idi. Yeni devletin isminin değiştirilmesi yönünde Yunanistan'ın istekleri hala devam etmektedir.

FİZİKİ YAPISI

Makedonya, fiziki olarak, tektonik yer değiştirmelerin gençleştirdiği çok yaşlı yükseltilerle kaplı dağlık bir araziye sahiptir. Orta Vardar Vadisinin iki yakası boyunca uzanan Makedonya topraklarını 2000 metreyi geçen Sar Planina, Pelisten ve Osogova dağları

engebelendirir. Ohri, Dorian ve Prespa göllerinin büyük bir bölümü ülke sınırları içinde kalır. En önemli akarsuları İncekara ve Vardar nehirleridir.

İDARİ YAPILANMA

Kuzey Makedonya'nın idari yapılanmasında aşağıdaki sistemlerden oluşur:

- İstatistiksel Bölgeler
- Belediyeler

İSTATİSTİKSEL BÖLGELER

Kuzey Makedonya'nın istatistiksel bölgeleri şunlardır:

- Üsküp Bölgesi
- Doğu Bölgesi
- Kuzeydoğu Bölgesi
- Pelagonya Bölgesi
- Polog Bölgesi
- Güneydoğu Bölgesi
- Güneybatı Bölgesi
- Vardar Bölgesi

BELEDİYELER

Kuzey Makedonya'da 84 belediye vardır. Ağustos 2004'te Kuzey Makedonya idaresi tarafından, söz konusu 84 belediye yeniden düzenlenmiştir. Bu belediye merkezlerinden on tanesi Büyük Üsküp'ü oluşturur.

NÜFUS VE SOSYAL HAYAT

Ülke nüfusu 2.050.000 olup, nüfus yoğunluğu 79'dur. Sınır belirlemeleri yüzünden halk önemli ölçüde yer değiştirmesinden dolayı yirmi sene süren göçlerden dolayı, nüfus hızla azalmıştır. Ülke nüfusu yeni yeni artmaya başlamıştır. Nüfusun % 53.9'u kentlerde, % 46.1'i kırsal kesimde yaşar. Karışık milletlerin yaşadığı ülkede nüfusun % 67'sini Makedon, % 19.8'ini Arnavut,

% 4.5'ini Türk, % 2.3'ünü Sırp, % 2.3'ünü Çingene, % 2.1'ini Boşnak ve % 2'sini de diğer milletler meydana getirir. Halkın büyük kısmı Hıristiyandır. Ayrıca küçük bir Yahudi cemaati ile çok sayıda Müslüman vardır. Başlıca şehirleri, Üsküp, Tetova, Kumanova ve Bilda'dır.

DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE

Kuzey Makedonya'da, demir (Kicevo yakınlarındaki Tajmiste, Demir Hisar yakınlarındaki Zvan ve Radovis yakınlarındaki Damjan), kurşun-çinko (Kratovo-Zletovo bölgesinde, Sasa ve Toranica'da), bakır (Radovis çevresinde), bakır (Bucim'de), demir mineralleri, manganez, nikel, krom, altın, titanyum ve uranyum bulunmaktadır.

Ayrıca Veles'in doğusundan Yunan sınırına doğru ferro-nikel madenine rastlanmıştır. Ülkede az da olsa, molibden, volfram,

civa ve altın da bulunmaktadır. Kuzey Makedonya'da zengin demir-dışı metaller de mevcuttur. Mermer ve dekoratif taşlar Prilep, Gostivar ve Tetova yakınlarında çıkarılmaktadır. Magnesit ve Kratova yakınlarında zengin kuvars yatakları vardır. Ülkenin çoğu yerinde seramik endüstrisinde kullanılan yüksek kalitede bentolitik kil bulunmaktadır. Kuzey Makedonya, zengin bitki örtüsü ve hayvan varlığı ile ünlü yüksek dağlara, dağ akarsularına, göllerine ve birçok termal kaynaklara sahiptir.

Ekonomik Yapı

Kuzey Makedonya bağımsızlığını kazandığı 1991 yılından bu yana serbest piyasa ekonomisine geçiş ve iş imkanlarını geliştirme çabalarında oldukça yol almış olmakla birlikte, yabancı yatırımları çekmekte diğer Balkan ülkelerine nazaran geri kalmaktadır. Kuzey Makedonya, 2018 yılı itibarıyla 194 ülke arasında dünyanın 134. büyük ekonomisidir (IMF-Nisan 2019). İnsani Gelişmişlik Endeksine göre dünyada 189 ülke arasında K. Makedonya 80. Sırada (UN2017), Ekonomik Serbestlik Endeksine göre dünyada 186 ülke arasında 33. sırada (The Heritage Foundation-2019), Küresel Rekabetçilik açısından dünyadaki 140 ülke arasında 84. sırada (World Economic Forum-2018), İş Yapma Kolaylığı açısından da dünyada 190 ülke arasında 10. sıradadır (Dünya Bankası-2018). Bürokratik

uygulamalarda şeffaflığın olmaması ve hukuk kurallarının farklı uygulanabilir olması şikayetlerine birçok iş alanında karşılaşmaktadır. Bununla birlikte, AB'ye adaylık süreci ve bununla bağlantılı olarak son birkaç yıldır gerçekleştirilen reformlar sonucunda sağlanan makroekonomik istikrar sayesinde ekonomideki büyüme ve yeniden yapılanma çabaları sürmektedir. Kuzey Makedonya ekonomisi, hem ihracat hem de yatırım kaynakları açısından Avrupa Birliği'ne çok sıkı bağlıdır. Bu nedenle uzun süredir Euro Zone'da yaşanan zayıflık Makedon ekonomisini de olumsuz olarak etkilemektedir. En önemli sorunlardan biri olan işsizliğin 2008'den bu yana % 20-25 civarlarında olduğu söylenmekle birlikte, GSYİH'nin geniş bir kısmını oluşturan ve resmi istatistiklerde yer almayan Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin Ekonomisi

GSYH (milyar \$): 12,37

Reel GSYH büyüme oranı (%): %0

Nüfus (milyon): 2.081.206

Kişi başına GSYH (\$): 5.999

Enflasyon oranı (%): 1,4

İşsizlik Oranı: 22,4

İhracat (fob-milyar \$): 5,67

İthalat (cif-milyar \$): 7,72

Başlıca ticaret ortakları: Almanya, Sırbistan, Yunanistan, İtalya, Rusya ve Çin

Başlıca ihracat kalemleri: ferro-nikel, demir-çelik, tütün, şarap, meyve, tekstil ve hazır giyim

Başlıca ithalat kalemleri: petrol ve türevleri, elektrik, otomobil ve diğer karayolu taşıtları

Makedonya-Türkiye İkili İlişkisi

Başlıca ihraç ürünlerimiz: turuncgiller, tekstil, beyaz eşya, mobilya, metal ürünleri, ilaç

Başlıca ithal ürünlerimiz: demir-çelik, sentetik dokuma, tuğla, metal ürünleri, ham deri, hurda

Kuzey Makedonya ile 1 Eylül 2000 tarihinde yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması ile ülkemiz menşeli sanayi mallarına Kuzey Makedonya'da uygulanan gümrük vergisi oranları sıfırlanmıştır.

2018 yılında Kuzey Makedonya'ya ihracatımız 396 milyon Dolar, Kuzey Makedonya'dan ithalatımız 107 milyon Dolar olmak üzere,

toplam ikili ticaret hacmi 503 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. İkili ticaret hacminin 1 milyar Dolar'a çıkarılması ortak hedef olarak belirlenmiştir. Kuzey Makedonya'da doğrudan yabancı sermaye yatırımı gerçekleştiren Türk şirketlerinin sayısı 100 civarındadır. Kuzey Makedonya'daki Türk yatırımlarının toplam değeri yaklaşık 1,2 milyar Dolar'dır.

TİKA tarafından bugüne kadar Kuzey Makedonya'da tamamlanan 650 projeye bu ülkeye yaklaşık 116 milyon Dolarlık kalkınma yardımı sağlanmıştır.

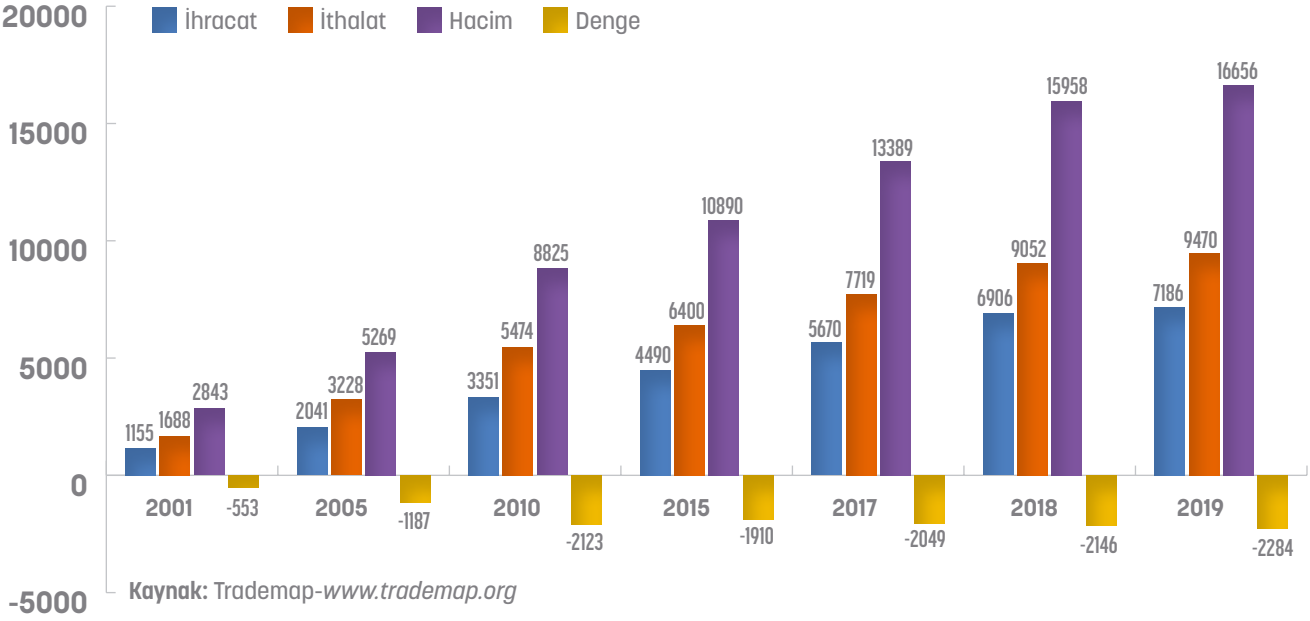
2018 yılında ülkemizi 209.519 Makedon turist ziyaret etmiştir.

DIŞ TİCARET

(Milyar Dolar)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İhracat	4,9	4,5	4,8	5,7	6,9	7,18
İthalat	7,3	6,4	6,8	7,7	9,0	9,47
Hacim	12,2	10,9	11,6	13,4	15,9	16,65
Denge	-2,4	-1,9	-2,0	-2,0	-2,1	-2,28

ÜLKENİN DIŞ TİCARETİ

K. MAKEDONYA' NIN Dış Ticaret Göstergeleri (1000 dolar)

KUZAY MAKEDONYA'NIN İHRACATI

Kuzey Makedonya'da ihracatın çok büyük kısmını kimyevi maddeler, sanayi hammaddeleri ve sanayi makine ve parçaları oluşturmaktadır. Reaksiyon başlatıcı, hızlandırıcı ve katalik müstahzarlar Kuzey Makedonya'nın başlıca ihracat kalemleri arasında yer alır.

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018
3815	REAKSİYON BAŞLATICILAR, HIZLANDIRICILAR, KATALİK MÜSTAHZARLAR	972.532	1.162.321	1.447.928
8421	SANTRİFÜJLE ÇALIŞAN KURUTMA, FİLTRE, ARITMA CİHAZLARI	550.025	597.898	725.947
8544	İZOLE EDİLMİŞ TEL, KABLO; DİĞER İZOLE EDİLMİŞ ELEKTRİK İLETKENLERİ; FİBER OPTİK KABLolar	387.120	458.985	618.114
9401	OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALAR, AKSAMPARÇALARI	130.054	179.400	239.112
8702	TOPLU HALDE YOLCU TAŞIMAĞA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	142.175	148.114	206.779
7306	DEMİR/ÇELİK TEN DİĞER TÜPLER, BORULAR, İÇİ BOŞ PROFİLLER	92.583	129.497	165.473
8537	ELEKTRİK KONTROL, DAĞITIM TABLOLARI, MÜCEHHEZ TABLOLAR	35.757	110.350	163.804
3815	REAKSİYON BAŞLATICILAR, HIZLANDIRICILAR, KATALİK MÜSTAHZARLAR	972.532	1.162.321	1.447.928
7208	DEMİR/ÇELİK SICAK HADDE YASSI MAMULLERİ-GENİŞLİK 600mm. FAZLA	96.345	129.981	151.091
2401	YAPRAK TÛTÛN VE TÛTÛN DÖKÛNTÛLERİ	118.120	142.531	137.816

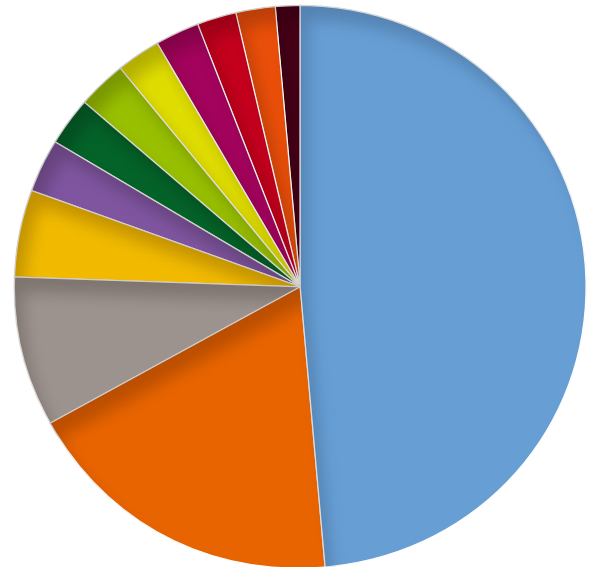
Kuzey Makedonya'nın başlıca ihraç pazarları arasında Almanya, Sırbistan, Bulgaristan, Belçika, Yunanistan, İtalya, Romanya ve Avusturya Polonya bulunmaktadır.

ÜLKELER	2016	2017	2018
TÜM DÜNYA	4,784,605	5,670,379	6,906,337
ALMANYA	2,248,626	2,662,467	3,248,100
SİRBİSTAN	423,706	474,635	542,966
BULGARİSTAN	246,502	332,915	360,719
BELÇİKA	189,267	200,673	259,265
YUNANİSTAN	163,327	203,513	225,113
İTALYA	175,225	185,257	217,196
ROMANYA	134,712	175,969	194,795
AVUSTURYA	43,177	70,109	164,389
MACARİSTAN	45,062	85,784	141,934
İNGİLTERE	58,369	76,822	121,322
İSPANYA	117,303	107,377	116,495
HIRVATİSYAN	89,276	86,908	101,466
HOLLANDA	61,634	78,384	100,903
TÜRKİYE	70,721	88,596	96,167

BAŞLICA ÜLKELER İTİBARI İLE DIŞ TİCARET

K. MAKEDONYA'nın Ülkeler Bazında ihracatı 2019 (milyon dolar;% py)

Almanya; 3502 milyon \$ (%49)	Yunanistan; 194 milyon \$ (%3)
Diğerleri; 1326 milyon \$ (%18)	Macaristan; 183 \$ (%3)
Sırbistan; 611 milyon \$ (%5)	Romanya; 172 milyon \$ (%2)
Bulgaristan; 351 milyon \$ (%5)	Çin; 166 milyon \$ (%2)
Belçika; 239 milyon \$ (%3)	İngiltere; 161 milyon \$ (%2)
İtalya; 195 milyon \$ (%3)	Türkiye; 87 milyon \$ (%1,2)

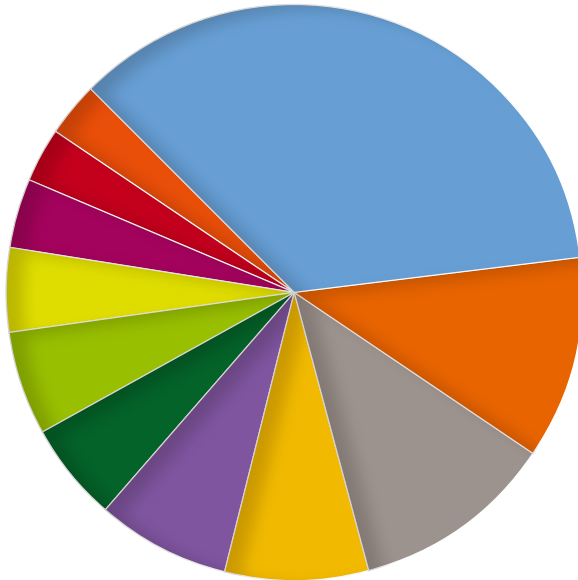

Kaynak: Trademap

Kuzey Makedonya'nın İthalatı

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018
7110	PLATİN, PALADYUM, RODYUM, İRİDYUM, OSMİYUM, RUTENYUM(HAM, PUDRA VB.)	830,903	958,704	1,075,722
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	396,583	478,492	604,421
6909	LABORATUARDA, KİMYASAL/TEKNİK İŞLERDE KULLANILAN SERAMİKTEKİ CİHAZ VE EŞYA	236,864	289,68	380,69
7208	DEMİR/ÇELİK SICAK HADDE YASSI MAMULLERİ-GENİŞLİK 600mm. FAZLA	141,748	213,377	267,332
8544	İZOLE EDİLMİŞ TEL,KABLO; DİĞER İZOLE EDİLMİŞ ELEKTRİK İLETKENLERİ; FİBER OPTİK	139,139	178,583	238,283
8703	OTOMOBİL, STEYŞİN VAGONLAR, YARIŞ ARABALARI	153,992	171,865	198,464
3004	TEDAVIDE/KORUNMADA KULLANILMAK ÜZERE HAZIRLANAN İLAÇLAR	122,612	130,536	176,967
3824	KİMYA VE BAĞLI SANAYİDE KULLANILAN KİMYASAL ÜRÜNLER	108,64	113,195	144,141
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	85,245	111,079	143,188
2716	ELEKTRİK ENERJİSİ	92,743	124,673	134,092

K. MAKEDONYA'nın Ülkeler Bazında İthalatı 2019 (milyon dolar;% pay)

Diğerleri; 3371 milyon \$ (%36)	Çin; 545 milyon \$ (%6)
İngiltere; 1085 milyon \$ (%11)	Türkiye; 453 \$ (%5)
Almanya;1075 milyon \$ (%11)	Bulgaristan; 363 milyon \$ (%4)
Yunanistan; 765 milyon \$ (%8)	ABD; 309 milyon \$ (%4)
Sırbistan; 711 milyon \$ (%8)	Polonya; 265 milyon \$ (%3)
İtalya; 527 milyon \$ (%6)	

Kaynak: Trademap

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER

Dış Ticaret Politikası

Makedonya'nın yeni Gümrük Kanunu AB standartlarına uygun olarak hazırlanmıştır. İthal edilen ürünlerin çoğuna kalite kontrolü uygulanmaktadır. Kalite kontrolüne tabi tutulan ürünler arasında tarım ürünleri, taşıt araçları ve elektrikli aletler ya da standartlara uygun olmaması halinde tüketicilerin sağlığına zararlı olabilecek ürünler yer almaktadır. Ayrıca bazı ürünlere fito-patolojik ya da veteriner kontrolü yapılmaktadır. İthalat izinlerini Ekonomi Bakanlığı vermektedir. Ürünlerin çoğu için izinler sadece formalitedir, fakat ilaç ve askeri ekipman konusunda izin almak daha zor olabilmektedir.

Makedonya Cumhuriyeti'ne ithal edilen ürünlerin çoğuna gümrük vergisi uygulanmaktadır. Gümrük vergi oranları 0 ile % 30 arasında değişmektedir. Bazı gıda ürünlerinde bu oran % 60'a ulaşmaktadır. Ortalama gümrük vergi oranı % 7'nin altındadır. Maksimum vergi oranı olan % 60 bazı meyve ve sebze, tahıl, alkollü ve alkolsüz içecekler ve tütüne uygulanmaktadır. Türkiye ile Makedonya arasında 1999 yılında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması uyarınca 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren Türkiye menşeli sanayi ürünlerine uygulanan gümrük vergisi oranları sıfırlanmıştır. Tarım ve işlenmiş gıda ürünlerindeki karşılıklı ticaretimiz ise tarife tavizlerine ve kotalara tabi durumdadır.

Makedonya'da yatırım yapacak, özellikle de müteahhitlik alanında faaliyet gösterecek firmaların, araç parkı ve gerekli teçhizatının getirilmesinde, gümrük vergisinin [ki 2008 başından itibaren Türkiye menşeli sanayi ürünlerinin tamamında gümrük vergileri sıfırlanmıştır] yansısı %18 oranında uygulanan KDV'nin de ödenmesi gerekmekte, yüklenilen işin tamamlanmasını müteakip söz konusu malzemelerin ülkeden çıkarılmasında, ödenen KDV'nin bir kısmının geri alınması mümkün bulunmaktadır.

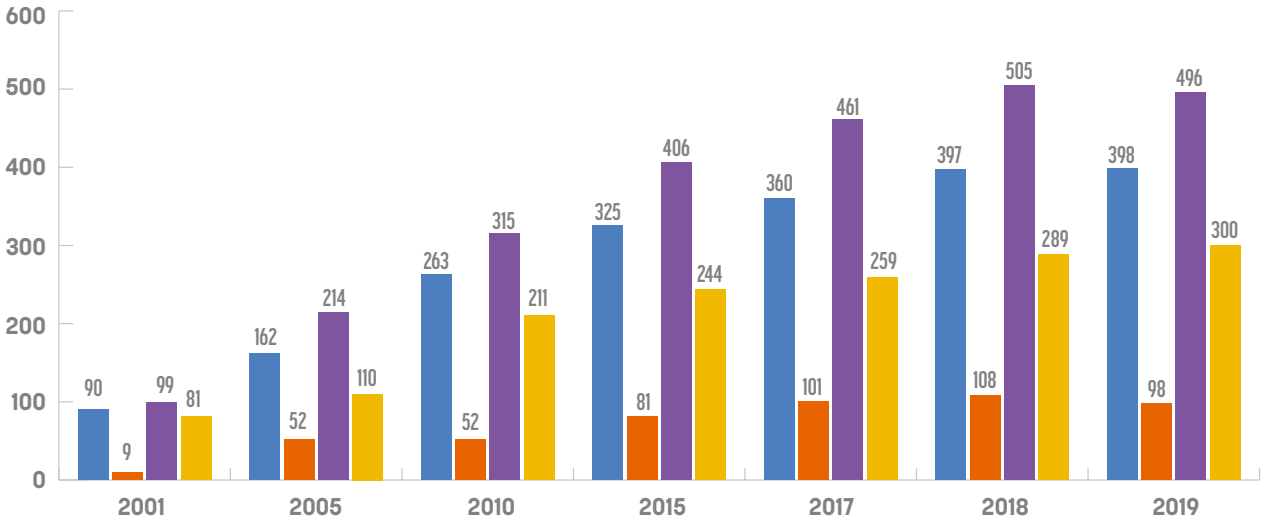
TÜRKİYE İLE TİCARET

2016 yılı verileri incelendiğinde Türkiye-Kuzey Makedonya dış ticaret hacminin 460,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu dönemde Türkiye'nin ihracatı 378 milyar dolar, Türkiye'nin Kuzey Makedonya'dan ithalatı ise 82.5 milyar dolara ulaşmıştır. 2017 yılında Kuzey Makedonya'ya ihracatımız 360.253 milyar Dolar olurken, ithalatımız 101.147 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı ihracatımızda önceki yıla göre yaklaşık

Makedonya Cumhuriyeti 4 Nisan 2003 yılında Dünya Ticaret Örgütü'nün 146'ncı üyesi olmuştur. Üyelikle birlikte Makedonya piyasası yabancı ürün ve hizmetlere daha da açılmıştır. Üyelik öncesi % 14,26 olan ortalama gümrük vergisi 2010 yılında % 8,54'e düşmüştür. Buna rağmen bazı önemli tarım ürünlerini koruma amaçlı ortalama gümrük vergileri % 15,98, sanayi ürünlerinde ise % 6,31 düzeyinde kalacaktır. Ayrıca, Avrupa Birliği (AB) tarafından Güneydoğu Balkan ülkeleri olarak tanımlanan ve geleceklerinin AB'ne bağlı olduğu belirtilen Arnavutluk, Bosna Hersek, Hırvatistan, Karadağ, Moldova, Makedonya, Sırbistan ve Kosova ile İstikrar ve Ortaklık Anlaşmaları (SAA – Stabilisation and Association Agreements) imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşmaların yansısı, 1992'de Polonya, Macaristan ile Çek ve Slovak Cumhuriyetleri tarafından imzalanan, daha sonra da Slovenya, Romanya, Bulgaristan, Hırvatistan ve Makedonya'nın taraf olduğu CEFTA (Central European Free Trade Agreement-Orta Avrupa Serbest Ticaret Anlaşması) üyeliğinden, Makedonya dışındaki ülkeler Avrupa Birliği üyeliği nedeniyle ayrılmışlardır. Diğer taraftan, CEFTA'nın diğer Balkan ülkelerini de kapsayacak ve ilgili ülkeler arasındaki mevcut serbest ticaret anlaşmalarının yerine geçecek şekilde genişletilmesi yaklaşımıyla, 19 Aralık 2006 tarihinde Arnavutluk, Bosna Hersek, Hırvatistan (AB üyeliği ile ayrılmıştır), Sırbistan, Kosova, Moldova, Makedonya ve Karadağ tarafından CEFTA Anlaşması imzalanmış ve 2007 sonu itibarıyla söz konusu Anlaşma, tüm taraf ülkelerdeki iç onay prosedürleri tamamlanarak yürürlüğe girmiştir. Makedonya'nın AB, CEFTA ve EFTA yanında Türkiye ve Ukrayna ile Serbest Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır.

% 12'lik bir artış meydana gelmiştir. İthalatımızda ise geçen yıla göre yaklaşık % 26'lık bir düşüş yaşanmıştır. 2016 yılında ticaret hacmimiz 3.801.455 milyar dolar olmuştur. (TÜİK) 2018 yılında Kuzey Makedonya'ya ihracatımız 396 milyar Dolar (geçen yıla göre % 10 artış), ithalatımız 107 milyar Dolar (geçen yıla göre % 5 artış) olarak gerçekleşmiştir. Ticaret hacmimiz 504.905 milyar Dolar (geçen yıla göre % 9 artış) olmuştur. (TÜİK).

Dış Ticaret Politikası

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE'NİN KUZAY MAKEDONYA'YA İHRACATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER (1000\$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 DEĞİŞİM %	2018 PAY%
	GENEL TOPLAM	378.004	360.253	396.953	10	100
3004	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Nüzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	12.717,00	13.881,00	10.214,00	-26,40	2,60
7604	Alüminyum Çubuk ve Profiller	6.836,00	8.228,00	7.861,00	-4,50	2,00
9403	Diğer Mobilyalar vb. Aksam, Parçaları	7.629,00	7.328,00	7.698,00	5,00	1,90
8544	İzole Edilmiş Tel, Kablo; Diğer İzole Edilmiş Elektrik Eletkenleri; Fiber Optik Kablolar	5,82	6,22	7,50	20,60	1,90
5209	Pamuk Men (Dokuma %85 ← Pamuklu 200 G/M2 Den Fazla	6,84	6,06	7,04	16,20	1,80
3926	Plastikten Diğer Eşya	7.090,00	5.819,00	6.992,00	20,20	1,80
6006	Diğer Örme Mensucat	6.387,00	6.249,00	6.799,00	8,80	1,70
805	Turuncgiller (Taze/Kurutulmuş)	7.369,00	7.118,00	6.792,00	-4,60	1,70
5702	Dokunmuş Halılar, Yer Kaplamaları (Kilim, Sumak, Karaman Vb.)	7.573,00	6.362,00	6.713,00	5,50	1,70
9401	Oturmaya Mahsus Mobilyalar, Aksam-Parçaları	4.438,00	4.215,00	5.756,00	36,60	1,40
1905	Ekmek, Pasta, Kek, Bisküvi Vs. İle Boş İlaç Kapsülü Mühür Güllacı Vs.	7.496,00	7.212,00	5.737,00	-20,50	1,40
8418	Buzdolapları, Dondurucular, Soğutucular, Isı Pompaları	4.558,00	4.708,00	5.714,00	21,40	1,40
4411	Lif Levha, Orta Yoğunlukta	4.008,00	4.328,00	5.668,00	31,00	1,40
9619	Hijyenik Ürünler	8.839,00	4.464,00	5.521,00	23,70	1,40

TÜRKİYE'NİN KUZAY MAKEDONYA'DAN İTHALATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER (1000\$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 DEĞİŞİM %	2018 PAY%
	GENEL TOPLAM	82.581,00	101.147,00	107.925,00	6,70	100,00
7208	Demir/Çelik Sıcak Hadde Yassı Mamulleri-Genişlik 600mm. Fazla	22.450,00	31.085,00	37.299,00	20,00	34,60
6902	Ateşe Dayanıklı Tuğla, Blok, Karo, Ateşe Dayanıklı Seramik Eşya	4.788,00	7.008,00	8.067,00	15,10	7,50
7309	Demir/Çelik Depolar, Sarnıçlar, Küvler (Hacim→300 Lt)	-	3.176,00	5.698,00	79,40	5,30
5515	Diğer Devamsız Sentetik Liftten Dokumalar	1.902,00	3.819,00	4.675,00	22,40	4,30
5407	Sentetik İplik, Monofil, Şeritlerle Dokumalar	145,00	1.717,00	4.614,00	168,70	4,30
8534	Baskı Devreler	3.929,00	7.473,00	3.467,00	-53,60	3,20
5211	Pamuk Men (Dokuma, %85→Pamuklu, Suni-Sentetik Karışık, 200g/M2 Den Ağır)	8.959,00	5.922,00	3.197,00	-46,00	3,00
3815	Reaksiyon Başlatıcılar, Hızlandırıcılar, Katalik Müstahzarlar	-	1.048,00	3.009,00	187,10	2,80
8516	Elektrikli Su Isıtıcıları, Elektrotermik Cihazlar (Şofbenler)	567,00	1.452,00	2.768,00	90,60	2,60
5903	Plastik Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış Mensucat	4.960,00	4.113,00	2.442,00	-40,60	2,30
5603	Dokunmamış Mensucat (Emdirilmiş)	1.501,00	1.634,00	2.405,00	47,20	2,20
4707	Kağıt Ve Karton Döküntü Ve Kırıntıları	1.680,00	1.861,00	1.834,00	-1,50	1,70
8479	Kendine Özgü Fonksiyonlu Makine Ve Cihazlar	-	140,00	1.831,00	1.208,00	1,70
4102	Koyun Ve Kuzuların Ham Derileri	891,00	1.589,00	1.790,00	12,60	1,70
5513	Ağarlık; %85→Devamsız Sentetik-Sıvanmış(600mm. Den Geniş)	-7.210,00	1.407,00	1.470,00	-4,50	1,40
7210	Demir/Çelik Yassı Mamul, Kaplı, Sıvanmış (600mm Den Geniş)	1.761,00	2.165,00	1.454,00	-32,80	1,30
8705	Özel Amaçlı Motorlu Taşıtlar	-	466,00	1.398,00	200,00	1,30
9018	Tıp, Cerrahi, Dişçilik, Veterinerlik Alet Ve Cihazları	232,00	1.881,00	1.367,00	-27,30	1,30
8607	Demiryolu Taşıtlarının, Tramvayların Aksam-Parçaları	5.286,00	2.035,00	1.312,00	-35,50	1,20

İKİ ÜKLE ARASINDA BAZI ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

ANLAŞMA ADI	İMZA TARİHİ
ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ	16.06.1995
ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ ANLAŞMASI	14.07.1998
SERBEST TİCARET ANLAŞMASI	7.09.1999

İHRACAT POTANSİYELİ OLAN BAŞLICA SEKTÖRLER

Makedonya pazarı hala birçok açıdan bakir bir pazar niteliği taşımakla ve hemen hemen tüm sektörlerde önemli rekabet imkanları bulunmakla birlikte, aşağıdaki sektörler potansiyel açısından ön plana çıkmaktadır:

- » İşlenmiş her türlü gıda ve tarım ürünü
- » Taze sebze/meyve
- » İnşaat malzemeleri
- » Tekstil/hazır giyim
- » Makineler, aksam ve parçaları
- » Otomotiv ana ve yan sanayi
- » Otomobil lastikleri
- » İlaç, tıbbi malzemeler
- » Beyaz eşya
- » Kozmetik ve kişisel bakım ürünleri
- » Hijyenik ürünler
- » Mobilya
- » Aydınlatma gereçleri
- » Plastik ambalaj ürünleri
- » Kağıt/karton ürünler
- » Elektronik ürünler
- » Seramik ürünler
- » Klimalar

PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

DAĞITIM KANALLARI

Makedonya'da başarılı olabilmek için güçlü yerel bağlantıların olması gerekmektedir. Güvenilir bir acente ya da dağıtım firması ile iletişime geçmek tüm ülkeyi kapsayacak iş bağlantıları için önemli bir çıkış noktası olmaktadır. Bu sayede firmalar, potansiyel pazarlara ulaşabilmekte, iletişim noktası bulabilmekte ve hem ülke içinde hem de ülkenin komşularıyla iş yapabilmek becerisine sahip olabilmektedirler. Mevcut yasal düzenlemeler, hem yabancı hem de yerel yatırımlarda ortaklık kurmaya, karma yatırımlara

izin vermektedir. Sıklıkla karşılaşılan durum, yerel bir firmanın bina, depo, ofis alanı ve personel sağlarken yabancı firmanın ise eşya, ekipman ve tecrübe ile destek vermesidir. Ülkede her türlü dağıtım kanalı bulunmakla birlikte sistem, sofistike dağıtım ağına sahip batı pazarlarından daha yetersizdir. Ülkedeki en önemli pazar, birçok ticari aktivitenin gerçekleştiği Başkent Üsküp'tür. Diğer önemli iş merkezleri, Bitola (75,000), Prilep (67,000), ve Tetovo'da (Kalkandelen-51,000) bulunmaktadır.

TÜKETİCİ TERCİHLERİ

Doğrudan satış Makedonya'da çok gelişmemiştir. Doğrudan pazarlama tekniklerinin geliştirilmesine ve tüketiciyi koruyan düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç vardır. Kırsal alanda yaşayan tüketiciler genellikle yerel satıcılarla görüşmeyi daha çok tercih etmektedirler. Makedonya'daki harcanabilir gelir hala diğer Batı Avrupa ülkelerine göre oldukça aşağıdadır. 2013 verilerine göre kişi başına milli gelir yaklaşık 10.400 ABD \$. Tüketiciler aşırı derecede fiyatlara duyarlı ve firmalar da mallarını fiyatlandırırken çok dikkatli davranmaktadırlar. İthal malların fiyatları, yerel mallara göre oldukça yüksektir. Çoğu tüketici için ürünlerin fiyatlarının makul olması birincil faktördür. Bu durum geleneksel dükkanlarda satılan düşük

kalitedeki mallara olan ilgiyi devam ettirmektedir. Yerli ürünler ender olarak belli bir kalitede olmaktadır. Fikri mülkiyet haklarındaki gelişmelerin yavaş ilerlemesinin bir sonucu olarak da çoğu ürün, tüketicilerin ilgisini çekmek için sahte markalarla satılabilmektedir. Ancak her geçen gün, kaliteye olan ilgi ve iyi kalitedeki mallara daha fazla ücret ödemek isteyen tüketici kesimi artmaktadır.

Finansman ve ödeme koşullarına dikkat etmek ülkede başarılı bir satışı gerçekleştirmek için en önemli noktaları oluşturmaktadır. Çoğu tüketici alışverişlerinde aylık taksitlendirmeyi tercih etmektedir. Yerel firmalar, kalite artırıcı ve destek hizmetlere daha yeni başlamışlardır.

REKLAM ve PROMOSYON

Reklamcılık Makedonya'da en hızlı gelişen hizmet sektörüdür. Hem tüketiciler hem de firmalar reklam ve diğer pazarlama hizmetlerinin ne kadar önemli olduğunu artık fark etmeye başlamışlardır. Ülkede her türlü medya; gazeteler, dergiler, televizyon, radyo, büyük reklam panoları vb. geniş alanlarda kullanılmaktadır; Ülkede firmalar tarafından tercih edilen reklam

şekilleri sırasıyla; yazılı medya, gazete ve dergiler, radyo, büyük reklam panoları, tabelalar, ticari fuarlar, satış geliştirme literatürü (broşür, ilan, katalog vb.), etkinliklere sponsor olma ve televizyondur. Televizyon reklamları çoğu Makedon firması için çok pahalı olduğu için bu yolu genellikle yabancı firmalar, özellikle de tüketim malları için, kullanmaktadırlar. Ülkede resmi devlet kanalı

dışında 4 adet özel televizyon kanalı, uydu üzerinden yayın yapan 13 ulusal televizyon istasyonu ve 58 adet bölgesel ya da yerel yayın yapan özel televizyon istasyonu bulunmaktadır. Bölgesel istasyonların sayısı kablolu TV ile giderek artmaktadır. Ülkede 80 kadar bağımsız radyo istasyonu da bulunmaktadır. Yazılı medya olarak, altı adet özel günlük Makedonca basılan büyük gazete, üç adet özel günlük Arnavutça basılan gazete

bulunmaktadır. Ayrıca, her iki dilde de birçok özel dergi bulunmaktadır. Bunlardan biri olan Kapital, ekonomik ve finansal analizlere odaklanan haftalık bir yayındır. Belli başlı bütün medya güncellenmiş web sitelerine sahiptir ve giderek büyüyen bir online medya çıkışı bulunmaktadır. Sosyal medya ağı da giderek gelişmektedir.

ULAŞTIRMA VE TAŞIMACILIK MALİYETLERİ

İstanbul ile Üsküp arasında hem havayolu hem de karayolu ulaşımı mevcuttur. Türk Hava Yolları ve Pal Air'in Makedonya'ya uçuşları bulunmaktadır. Uçuş süresi uçak tipine göre değişmekle

birlikte, 1 saat 25 dakika ile 1 saat 45 dakika arasındadır. İstanbul ile Üsküp, Gostivar, Tetovo (Kalkandelen) ve Ohri arasında otobüs seferleri mevcuttur. Yolculuk genellikle 12-13 saat arasındadır

ULUSLARARASI KURULUŞLARA ÜYELİK

Makedonya Cumhuriyeti 4 Nisan 2003 tarihi itibarıyla Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesidir. Üye olunan diğer uluslararası kuruluşlar ise şu şekildedir: BIS (Uluslararası İmar Bankası), CCC (Gümrük İşbirliği Konseyi), CE (Avrupa Konseyi), CEI (Orta Avrupa Girişimi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası), ECE (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu), FAO (Tarım ve Gıda Örgütü), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü), ICRM (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi), IDA (Uluslararası Kalkınma Birliği), IFAD (Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IFRC (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Toplulukları Federasyonu), ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu),

IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü), Intelsat (Uluslararası Telekomünikasyon ve Uydu Örgütü), Interpol (Uluslararası Polis Teşkilatı), IOC (Uluslararası Olimpiyat Komitesi), IOM (Uluslararası Göçmen Teşkilatı), ISO (Uluslararası Standartlar Örgütü), ITU (Uluslararası Haberleşme Birliği), OPCW (Kimyasal Silahları Yasaklama Organizasyonu), OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), PFP (Barış için Ortaklık), UN (Birleşmiş Milletler), UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı), UNESCO (Eğitim-Bilim ve Kültür Örgütü), UNIDO (Endüstriyel Kalkınma Örgütü), UPU (Dünya Posta Birliği), WCL (Dünya Emek Konfederasyonu), WHO (Dünya Sağlık Örgütü), WIPO (Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı), WMO (Dünya Meteoroloji Örgütü), WTO (Dünya Turizm Örgütü).

SWOT ANALİZİ

GÜÇLÜ YANLAR

- » Orta Makedonya Bölgesi , önemli bir Avrupa ve Balkan iş merkezi, lojistik, vb. olarak gelişen tanınmış bir coğrafi konuma sahiptir
- » ihracat, Orta Makedonya'da GSYİH'ninyüksek bir yüzdesine katkıda bulunuyor ve bu nedenle potansiyel oluşturuyor
- » Makedonya diğer bölgelere göre yüksek oranda Ar-Ge organizasyonuna sahip ve yenilikçi

FIRSATLAR

- » Bölge'nin ekonomisi olgun ve entegre. Birçok dış pazarlara maruz kalmaktadır ve her seviyede üretim faktörlerinin çoğunda gerekli kritik kütleyle sahiptir.
- » Balkanlar alanındaki son siyasi gelişmeler (AB genişlemesi), Makedonya şirketleri için yeni pazarların oluşmasına yol açacaktır.

ZAYIF YANLAR

- » Diğer Avrupa ülkelerine bakıldığında yüksek işsizlik oranı
- » Oldukça yüksek vergi oranları
- » İş anlaşmalarında pazarlık konularında ve yeni fikirler hakkında çok az değişiklik yapılabilmesi

TEHDİTLER

- » Ülkenin beyin göçü olgusu bölgeyi de etkiler.
- » Avrupa Birliğinde gelişmekte olan diğer ülkelerin rekabetçi yapıları
- » Yenilikçiliği ve diğer iş konularını düzenleyen karmaşık mevzuat ve vergi ulusal sistemi.

FUARLAR

- » Build & Construct & Energetic » AGROFOOD » TEHNOMA » Mebel » MEDICINE » International Book Fair, Libro
- » ENERGETICS » International Skopje Trade Fair » Makedonya Türk İhraç Ürünleri

MAKEDONYA CUMHURİYETİ BÖLGESİNDE GEZİLECEK YERLER

GALİCNİK

DEMİR HİSAR

KRİVA PALANKA

KİCHEVO

RESEN

STARO NAGORİCHNE

DEBAR

YARARLI ADRESLER

T.C. ÜSKÜP BÜYÜKELÇİLİĞİ

Adres: Turkish Embassy
Ul. Slovej Planina-BB
1000 Skopje
Republic of Macedonia
Telefon: +389-2-310 47 10
Fax: +389-2-311 70 24
E-posta: embassy.skopje@mfa.gov.tr

T.C. ÜSKÜP TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Adres: Turksih Office of the Commercial Councillor
Ul. Borka Taleski 55
1000 Skopje
Republic of Macedonia
Telefon: +389-2-322 40 10
Fax: +389-2-322 20 14
E-posta: uskup@ticaret.gov.tr

ANKARA MAKEDONYA BÜYÜKELÇİLİĞİ

Adres: Filistin Sok. No.30/2 GOP Ankara
Telefon: : 312/446 92 04/05
Fax: 312/446 92 06

MAKEDONYA İSTANBUL BAŞKONSOLOSLUĞU

Adres: İnönü Cad. Üçler Apt. No. 20, K. 2, D. 3 Gümüşsuyu Taksim/İstanbul
Telefon: 212/251 22 33, 246 99 77
Faks: 212/293 77 65
E-posta: makedonya@superonline.com, İstanbul@mfa.gov.mk

KAYNAKÇA

<http://www.cografya.gen.tr/siyasi/devletler/makedonya.htm>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Kuzey_Makedonya
<http://www.mfa.gov.tr/makedonya-cumhuriyeti-ekonomisi.tr.mfa>
<http://www.fuartaikip.com/index.asp>
EBSO Uluslararası İlişkiler Şefliği
<http://yenibalkan.com/tr>
ITC-Trade-Map
www.tuik.gov.tr
Ticaret Bakanlığı

**Nazilli
Ticaret
Odası**

